

על מות האימפריה

בזמן האחרון בתום הרבה התלבטויות התפתחויות בלתי-צפויות עומדות בפתח על סף ההכרה התגלויות פיתאומיות ההארות הפנימיות בוקעות לטשה. אני אומר: ודאי ישנן סיבות למצבים המתהווים והמומחים ודאי יואילו לנתח את הגורמים המכוונים את מסלולי הכוכבים והסליחה אם לא היטבתי לנסח, אני ממתין לאיתותים שהוא שולח אני ממתין שהחידה תתפענח —

ואז אני רואה תי'ום בו נעלה בסערה אל השמיים והאדמה אז תיבקע. והמולה. שהתזמורת תנגן על הר-הבית והכרובים יתנו קולם במקלה על מות האימפריה. על מות האימפריה. יש לי חלומות על מות האימפריה. הללויה במות האימפריה.

אני שומע מסביב שוב את שיקשוק החרבות אני יודע שאולי יהום הסער אבל צפויות כאן מן הסתם התפכחויות מסויימות אך העיקר מן התפל נפרד בלי צער. אני אומר: הודמנויות בלתי-חוזרות אין לחחמיץ והאמת כה חלקה וחמקמת והרעג בא לאהבה, באהבה אין להאיץ עד שתחפץ ובשעה המדוייקת ומן הרעש הגדול ייבקע השקט כן, מן הרעש הגדול בוקע שקט.

ואז אני רואה תי'ום בו נעלה בסערה אל השמיים האדמה אז תיבקע. והמולה. שהתזמורת תנגן בהר-הבית והכרובים יתנו קולם במקלה על מות האימפריה.

בזמן האחרון בתום התלבטויות קשות התבטאויות שלא נתנו לגשת נתתי את קולי ככל כותבי הבקשות כי בא הזמן לומר הקיץ-לנשק. אני אומר ערמונות, משהו פרטי אף-כי לכל אחד יהיה בו חלק זה דבר השיר, אני אומר, כל איש עליפי אמונתו ימצא בו לקח או תועלת יום הדין יום יום עומד על סף הדלת.

כן ואני רואה תי'ום בו נעלה בסערה אל השמיים והאדמה אז תיבקע. והמולה. והתזמורת תנגן על הר-הבית והכרובים יתנו קולם במקלה על מות האימפריה.

● השיר הזה מאוד פסימי. האם לצידו יש כך איזה חלום ישראלי מושך? כן וכן. אני חולם על דת יותר סכסית, ועל סכס יותר דתי. אני חושב שאלה הן השאלות העיקריות. ● התקליט שלך הינו אוטוביוגרפי? השירים בתקליט כן שיחררתי את ירושלים עוסקים בחוויות שעברו עלי, אישית. במילחמה על ירושלים, בימדומי שנות השבעים, יש בו שיר על עשתורת. וגם התקליט החדש שאני מכין, עם השיר על מות האימפריה, מביא טפח מהחיים שלי. ● התקליט הראשון שלי הוא כמו ספר-שירה ראשון, שמשורר מוציא על חשבונו ומכיסו, ועכשיו אני ממתין למו"לים — קרי: חברות-התקליטים — שיבואו ויבקשו ממני חומר. יחד עם זאת אני מאמין שמכאן האוטוביוגרפיה שלי תתגלם בשרי-אהבה. אני לא רוצה להיכנס להיס-טוריה בתדמית של זמר-מתאהב. אמרתי לך כבר שתדמית היא תלמית.

● לכל אחד יש תדמית שהוא חפץ בה? לא רוצה שום תדמית. לא מחאה ולא לא-מחאה. כבר הצלחתי לשחרר את ירושלים שבתוכי, ועכשיו אני חופשי ממנה. חופשי עד כדי כך, שאני יכול לעמוד מול האנשים, ולשיר. לשיר עבורי — זה כמו להתפלל. ולכן ההמשך הטבעי הזה, אחרי השיחרור הזה מירושלים, הוא על מות האימפריה, לשיר על התפרקות האימפריה, התפרקותה של המישפחה. ● אינני כובל את עצמי בכלום. שיר אחר שלי, מהחדשים, השיר תחוי הרפובליקה, מדבר בגלוי על "איש הישר בעיניו יעשן..." ולכן איני מעוניין כלל בתדמית אחידה. איני מעוניין בתדמית בכלל. לכן אני הולך מכאן לאהבה ולמוסיקה, אל ההגשמה העצמית שלי. ההגשמה העצמית שלי היא ללכת לאן שהחיים ייקחו אותי. ● וחזין מזה?

אם נוצר בעיני האנשים רושם כלשהו שאני ממורמר, ו/או דפוק — אז המציאות היא אחרת לחלוטין. התקליט כן שיחררתי את ירושלים היה פריקה שאין חזרה עליה, ואני חי חיים יפים ושקטים. שמח בחלקי, קורא, אוכל מוזן טבעי ומתעמל אצל פלדנקריין, כמו שבך-גוריון עשה, וחי עם הצעירות הכי יפה והכי מוכשרות בארץ. טלי עמרמי המייפה לי את החיים.

תצחק אותי? ואז אתה יודע שעצם קיומו של הדבר הזה, עיתון-הבוקר או עיתון-הערב — כבר מצחיק, וזו פרודיה על עצמה. ועכשיו אתה צריך לשכפל את זה בשביל המטומטמים שלא יודעים לקרוא את העיתון. וכך, אחרי חצי שנה של חזרה על עצמך, הרי שהכל הופך לסוס מת, ואוצרי-המילים שלך יורד ל-300 מילה. ניתן להוסיף גם שנמאס לי להיות ממורמר מיקצועי. ● ולכן כרתת גטיכריות עם האות ה' מודפסת?

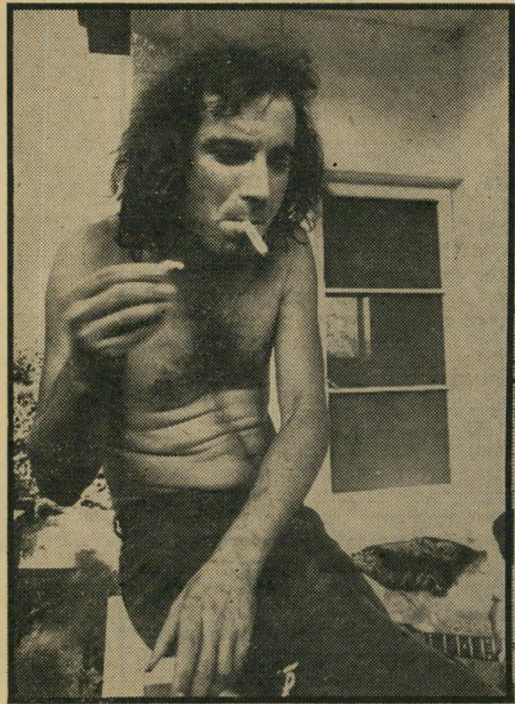
לא. עוד אמצא את הדרך לבטא את עצמי בעיתון, אבל

השיר "תחי הרפובליקה" מדבר בגלוי על איש הישר בעיניו יעשן...

עם פרופורציות. תראה, בשביל הפרופורציות — בגוריון הלך על אלפים שנה. הרצל גם הלך בסדר-גודל הזה. גם פינחס שדה וניסים אלוני, כסופרים, הולכים על הסדר-גודל הזה. אלוני כתב בהתחלה את אכזר מכל המלך, את כל עניין חלוקת המלוכה וכל מה שקורה לגו היום פה. אבל אלוני של היום כותב את הגשש החיוור, ואתה אפילו לא יודע אם הגשש החיוור מדבר את העם, או שהעם מדבר את הגשש החיוור — או שאלוני הגיע להישג לשוני נדיר. וזהו סדר-הגודל שאני מדבר עליו.

● למי אתה שר את השירים שלך? דעם הספר, דעם הפסיכיאטר, דעם שר מחר? אני שר לפרטים. לכל פרט שמוכן לשמוע — ולא לעמים, אלא לעם אחד היושב בציון, ולכל מי שמבין את השפה, ולכל מי שיש לו אוזן למילים. לפרטים יותר מאשר לקולקטים הגדול שמסביב. ● איך ומדוע התחלת לשיר?

קרה לי דבר נפלא. פגישה נהדרת עם המשוררת רינה שני, משוררת ומטורפת. עובתי אז את העיתון. פוס, חפשו לכם ליצן אחר, והם מצאו. שנתיים קראתי ספרים, ואחר-כך חזרתי לארץ בתשובה, לקחתי גיטארה. עם הגיטארה גיליתי את החופש, התענוג והאהבה. השירה, הנגינה והגיטארה שלי הפכו לחלק מתוך תהליך-השיקום שלי מהמלחמה — כנכה.

אני לא אומר דבר כזה. אבל אנחנו, המדינה הקיימת כאן, חייבים למצוא לעצמנו פיתרון, מכיוון שאנחנו קטנים וחלשים, ותמיד נהיה כאלה. צריך להיות ברור שה' דרך שבה אנחנו הולכים היום, דרך ה-Pax Americana, תוליד אותנו לקראת אסון. מפני שהאמריקאים יעזבו אותנו ככה. בוקר אחד הם פשוט יגידו "לא", ארצות-הברית עוברת כיום שינוי אדיר, והתוצאה הישירה היא, שאם בקליפורניה יש תור באורך של 13 ק"מ לדלק — הרי שהם לא יתנו לנו דלק למשך 15 שנה.

● ואתה אומר את הדברים האלה בחרוזים, האם אתה משורר? אני לא משורר. אני רק כותב שירים, והלוואי והייתי יכול לכתוב שירה. אני עדיין לא כותב שירה, אבל מגיע רחוק יותר מאשר פיזמונים, וגם את זה עושה פחות ופחות. תראה, בכל התחום הזה של כתיבת שירים יש בו משהו מעין הגשמה עצמית. יש מי שיכול

"היא מייפה את חיי!" — יעקב רוטבליט והצעירה טלי עמרמי

יותר ומי שיכול פחות, ובעיני, ההגשמה העצמית של בן-יהאדם, באשר הוא אדם, היא למצוא מתוכו את כל הפוטנציאל של כוחו היוצר. ● אמרת דברים גם בעיתונות, מדוע פרשת מכתובת מור בעיתון יומי? אחרי שנתיים בהארץ היה ברור לי משהו בנוסח של: מה לך השטות הזאת? הרגשתי כמו הבן החורג של הדמוקרטיה. בגין אמר משהו, ואז גם לי יש דיעה על אותו משהו. היום ברור לי שהעיתון זה דבר המרחיב את השפה, כמו פירסומת. ובמיסגרת הזאת אתה מופיע לעיני הציבור כ"כתבנו לענייני סאטירה", ובעמדה זו אתה פותח מדי יום את העיתון, ושואל: "איזו ידיעה

זוהי עוד הוכחה שהאדם יכול להתגבר על הנכות שלו. נוסף על הרגל שאיבדתי, הרי היתה לי גם פגיעה ביד, ובכל זאת אני מנגן על גיטארה. כאן המקום להעיר, שמצחיק אותי לראות כיצד משרד-הביטחון מאמין שכסף יכול לפתור תמיד את כל הבעיות של הנכה כאדם — אלא שהשיקום שלי כאדם מן היישוב הוא בידי, ולא בידי משרד-הביטחון. ● האם אתה רואה את עצמך כמועמד לייצג את ישראל באירוויזיון הבא? אתה חושב שהיה איכפת לי? אילו הייתי יכול לשיר את על מות האימפריה לחמש מאות מיליון צופים, אז הייתי שר את השיר הזה.